

Høringer om kirkelige valgeregler og tilhørende endringer i kirkeordningen

Høringssvar innsendt i digitalt skjema.

Om innsenderen av høringssvaret

1. Jeg svarer som:

Bispedømmeråd

2. Navn (råd/organisasjon/privatperson)

Bjørgvin bispedømmeråd

3. Kontaktperson (hvis innsender er råd eller organisasjon)

Jens Meyer

4. Bispedømmeråd

Bjørgvin

Endringer i kirkeordningen

5. Kirkeordningen § 6

Kirkerådet foreslår etter dette at kirkeordningen § 6 annet ledd skal lyde:

"Biskopen kan etter søknad fra et medlem samtykke i at dette får sin tilknytning overført til et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i. *Biskopen kan samtykke i at et medlem beholder valgbarheten i et sokn ut valgperioden, selv om vedkommende flytter eller får sin tilknytning overført.*"

Støtter du/dere forslag til endring i § 6 i kirkeordningen?

Ja

6. Har du/dere merknader til dette spørsmålet?

Ingen merknad.

7. Kirkeordningen § 9

Kirkerådet foreslår at kirkeordningen § 9 første ledd skal lyde som følger:

"Menighetsrådet består av soknepresten og - etter menighetsmøtets bestemmelse - fire, seks, åtte eller ti andre medlemmer som velges ved flertalls- eller forholdsvalg for fire år etter regler fastsatt av Kirkemøtet. *Velges det fire medlemmer, skal det samtidig velges minst tre varamedlemmer.*

Velges det seks medlemmer, skal det samtidig velges minst fire varamedlemmer. Velges det åtte eller ti medlemmer, skal det samtidig velges minst fem varamedlemmer. Endring av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøtet før valget kunngjøres.

Støtter du/dere forslag til endring i § 9 i kirkeordningen?

Ja

8. Har du/dere merknader til dette spørsmålet?

Formuleringa om at det skal veljast «minst» så og så mange varamedlemer botnar i at soknemøtet kan vedta eit større tal på varamedlemer enn det som er minimumskravet. Det kan vera aktuelt

når det er val med flere lister. Det er lite vanleg, og formuleringa kan bli misforstått. Ei tydelegare formulering kan vera å føya til ei setning til slutt om at «Menighetsmøtet kan vedta et tall på varamedlemmer som kan være større enn minimumskravet.» Dersom eit sokn får bruk for fleire enn dei som er valde inn, kan dei lett gjera nytt valoppgjær, så lenge det stod fleire på lista enn dei som vart valde.

Justert modell for listevalg ved valg leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- 9. Støtter du/dere forslaget om at valg av nominasjonskomite kan skje i digitalt møte?**

Ja

- 10. Støtter du/dere forslaget om å regelfeste at menighetsrådene og ungdomsrådet i bispedømmet utfordres til å innhente forslag til kandidater til både Nominasjonskomiteens liste og nomineringsgruppens valglister?**

Nei

11. Tillitsvalgte for Nominasjonskomiteens liste

Høringsnotatet presenterer to alternativ for tillitsvalgte for Nominasjonskomiteens liste.

Alternativ 1: Videreføre gjeldende ordning. Her vil den tillitsvalgte og varatillitsvalgte (dvs. listetoppen og nest øverste kandidat) være de som forhandler med valgrådet, men Kirkerådet har lagt til grunn at det er naturlig at de tillitsvalgte benytter resten av tillitsutvalget for å få hjelp. Kirkerådet har antatt at det er tillitsutvalget for listen som bestemmer om listen skal suppleres med et nytt navn dersom en kandidat viser seg å være ikke valgbar og/eller blir fritatt.

Alternativ 2: Regelfeste at listetoppen og lederen av nominasjonskomiteen, i felleskap, skal forsøke å bringe listeforslaget i samsvar med reglene, gjennom forhandlinger med valgmyndighetene. Et slikt alternativ vil sikre at listens tillitsvalgte ikke blir alene om ansvaret for å bringe listeforslaget i samsvar med reglene, men vil dele ansvaret med lederen av nominasjonskomiteen. Listetoppen og lederen av nominasjonskomiteen vil kunne konsultere hhv. resten av tillitsutvalget og/eller nominasjonskomiteen ved behov. Kirkerådet antar at det da vil være tillitsutvalget, supplert av lederen av nominasjonskomiteen, som må ta stilling til om listen skal suppleres med et nytt navn.

Hvilket alternativ støtter du/dere til for regulering av tillitsvalgt for Nominasjonskomiteens liste?

Alternativ 1

- 12. Støtter du/dere forslaget om å presisere at Nominasjonskomiteen fastsetter spørsmål som forelegges kandidatene om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål, men at Nominasjonskomiteens listes tillitsvalgte har ansvar for eventuell publisering av disse svarene?**

Ja

13. Økonomisk støtte til Nominasjonskomiteens liste

Det er foreslått to alternativer for håndtering av økonomisk støtte til Nominasjonskomiteens liste. Forskjellen mellom dem er hva som er standardordningen,

enten at støtten går til hver enkelt kandidat eller til de tillitsvalgte i fellesskap.

Alternativ 1 (dagens ordning):

Kirkerådet skal stille midler til disposisjon til Nominasjonskomiteens liste på lik linje med registrerte nomineringsgrupper. *Formålet med støtten er å sette kandidater på Nominasjonskomiteens liste i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. Kandidatene på Nominasjonskomiteens liste skal kunne få stilt til disposisjon en individuell sum og så få refundert utlegg opp til denne summen. De enkelte kandidater på Nominasjonskomiteens liste kan selv gi beskjed til Kirkerådet dersom de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer.*

Alternativ 2 (de tillitsvalgte for listen fastsetter budsjett, og får en enhet til å håndtere støtten)

Kirkerådet skal stille midler til disposisjon til Nominasjonskomiteens liste på lik linje med registrerte nomineringsgrupper. *Formålet med støtten er å sette Nominasjonskomiteens lister i stand til å informere velgerne om sine lister og kandidater, for eksempel gjennom nasjonale kommunikasjonstiltak. De tillitsvalgte for Nominasjonskomiteens liste fra de ulike bispedømmene kan i fellesskap fastsette et budsjett for disse midlene, med mindre de bestemmer noe annet. De tillitsvalgte kan gi beskjed til Kirkerådet om de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer eller at en eller flere enkeltpersoner får stilt en sum til disposisjon og få refundert utlegg.*

Hvilket alternativ støtter du/dere til reguleringen av den økonomiske støtten til Nominasjonskomiteens liste?

Alternativ 1

14. Har du/dere merknader til spørsmålet om regulering av den økonomiske støtten til Nominasjonskomiteens liste?

15. Har du/dere merknader til organiseringen av Nominasjonskomiteens liste ved valg leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet? Kom gjerne med konkrete forslag.

Fleire merknadar.

Til spørsmål 9:

Begge kjønn skal vera representerte i nominasjonskomiteen med minst 40 prosent. Det betyr at det bør veljast minst ein mann og ei kvinne som medlem/varamedlem frå kvart prosti. Det finst ikkje sentrale reglar for kven som skal rykka opp frå vara til medlem dersom vala i prostia til saman ender opp med for mange kvinner eller menn. Ved valet i 2019 var det valrådet i Bjørgvin som gjorde vedtak om korleis dette skulle ordnast i vårt bispedøme.

Dei bestemte følgjande prosedyre:

I tilfeller der det blir færre enn 40% av et kjønn valgt, vil varavalgte kjønnskvotes. Dette vil gjøres på følgende måte:

- **Kandidater av det underrepresenterte kjønn er ikke med i beregningen.**
- **Kandidaten fra ungdomsrådet er ikke med i beregningen.**
- **Av det overrepresenterte kjønn er det den vara med størst prosentvis oppslutning sammenlignet med andre varavalgte, som rykker opp. I tilfeller med stor ubalanse i kjønn kan dette gjøres med flere kandidater.**
- **Dersom flere kandidater har lik prosentvis oppslutning blir det gjennomført loddtrekning.**

Dette burde kanskje regelfestast nasjonalt? Elles må kvar valråd gjera eige vedtak om dette

Til spørsmål 10:

Valrådet skal utfordra sokneråd og ungdomsråd til å foreslå kandidatar til nominasjonskomiteens liste.

Vi har også ein del spørsmål som må utgreiast i tilfelle ein fell ned på "ja" i spm. 10 :

• Vi går ut frå at valrådet skal distribuera kandidatforslaga til dei ulike listene. Skal det skje på ein bestemt dato, og kven bestemmer dette?

• Når dei ulike listene får namna, kan det bli konkurranse om kandidatane. Korleis veit nominasjonskomiteen og dei andre listene at kandidatane er «ledige på markedet»? Skal dei ringa rundt og sjekka?

• Vil det vera forskjell på kor fleksible nominasjonskomiteen er vs. dei andre listene i å snu seg fort rundt for å handtera kontakten med moglege kandidatar? Nominasjonskomiteen har medlemmer som ikkje kjenner kvarandre frå før, og som neppe føler seg frie til å agera på vegner av komiteen, i alle fall i mindre grad enn ein liten nominasjonskomitee for ei av dei andre listene.

• Forslaget går ut på at sokneråda ikkje treng ta stilling til kva liste kandidatane skal stå på. Det medfører at kandidatane må få spørsmålet om dei vil stå på ei av fleire lister, og at dei må venta på at lister som er interesserte i å ha dei med, tek kontakt, evt. at dei må melda si interesse sjølv til aktuell liste dei vil stå på.

• Vil det vera greitt å få spørsmål frå soknerådet om du vil stå på ei uspesifisert liste?

• Vi har ved tidlegare val opplevd at kandidatar har sagt ja til å stå på nominasjonskomiteen si liste og så i siste liten hoppa over til ei anna liste. Plutseleg kan ei av listene mista ein kandidat og dermed ha for få unge eller for få menn osv. Det kan tenkast at det er vanskelegare for nominasjonskomiteen som får inn forslag enn for ei nomineringsgruppe som kanskje heile vegen har vore i kontakt med kandidatane å ha oversyn over dette.

• Kva skjer når ein kandidat trekker seg? Kor lenge gjeld kravet om representasjon? Viss for eksempel ein ungdom trekker seg etter at lista er ferdig, kan den bli godkjent då?

Til spørsmål 11:

Nominasjonskomiteen har ansvar for lista til den er godkjent.

Deretter overtar tillitsutvalet.

Andre merknadar:

Det er vanskeleg å regelfesta korleis ein komité skal arbeida, men nominasjonskomiteen treng både støtte og merksemd for å gjera ein god jobb. Dei blir i Bjørgvin valde inn i samband med valkurs, og det er inga opplæring og lite informasjon før dei møter opp på første møte. Den som blir leiar for komiteen, har eit ansvar som har blitt større enn tidlegare frå 2019. Nytt denne gongen er at digitale møteformer har blitt eit reelt alternativ. Vi vil foreslå at nominasjonskomiteen eller delar av den, har videomøte med aktuelle kandidatar, gjerne etter første gjennomgang av listene. Det vil gje eit betre inntrykk av kandidatane og tettare kommunikasjon med dei.

Forhåndsstemmegivning

16. Støtter du/dere forslaget om felles nasjonale tidspunkt for forhåndsstemming?

Ja

17. Støtter du/dere forslaget om at valgstyret skal legge til rette for forhåndsstemmegivning etter en gudstjeneste minst en søndag i perioden for forhåndsstemmegivningen?

Ja

18. Støtter du/dere forslaget om at valgstyret skal legge til rette for forhåndsstemmegivning minst to timer i uken?

Ja

19. Har du/dere merknader til reglene om forhåndsstemmegiving?

Ingen merknad

Oppfølging av andre vedtak fra Kirkemøtet 2021

20. Støtter du/dere forslaget til endring i bestemmelsen om supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd?

Ja

21. Har du/dere merknader til dette spørsmålet?

Ved valet i 2019 var det berre supplerande nominasjon når ein hadde for få kandidatar. Sidan dette er ein endring, kunne ein gjerne ha sett dei to reglane i § 8.1 i kvar sitt ledd av paragrafen, og uansett gjort det tydelegare ved at ein t.d. skriv:

«Dersom det ved valg av menighetsråd bare er godkjent listeforslag fra nominasjonskomiteen, skal det åpnes for supplerende nominasjon, uansett hvor mange kandidater det er på listen.»

22. Støtter du/dere forslaget til paragraf om valgpresentasjon ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet?

Ja

23. Har du/dere merknader til dette spørsmålet?

Det er i høyringsnotatet nemnt eit forslag om at kyrkjerådet kan stilla til disposisjon nettsider til alle listene. Innhaldet skal komma frå kandidatane. Bjørgvin bispedømmeråd meiner dette er ein god ide. Vi må sjå dette frå veljarane sin synsstad, og for dei vil det vera ein fordel å få all informasjon samla på ein stad og i same format. Erfaringa frå 2019 var at nettsidene var ulike og ikkje så gode å samanlikna. Vi vil meina at felles nettsider vil vera ein fordel for alle listene. Kvar liste kan i tillegg laga eigne nettsider eller andre presentasjonar som ein kan visa til frå desse nettsidene

Andre endringer i kirkevalgreglene

- 24. Støtter du/dere forslaget til nye frister?**

Nei

- 25. Har du/dere merknader til forslag til nye frister?**

For eit sokneråd er ein frist på 1. februar nokså knapp, for det tek tid å koma i sving etter nyttår. Vi vil rå til at ein vurderer å flytta fristen for å foreslå kandidatar frå 1. februar til 15. februar. Frist for å oppnemna nominasjonskomite kan godt vera 1. februar.

- 26. Har du/dere merknader til de andre spørsmålene behandlet i kapittel 3?**

Ingen ytterlegare merknadar.

- 27. Har du/dere andre merknader til arbeidet med kirkevalgreglene?**

Ingen ytterlegare merknadar.